

قوانین و مقررات مالی در سورا و شهرداری ها

آیین نامه مالی شهرداری ها مصوب ۱۳۴۶/۰۴/۱۲ کمیسیون
مشترک کشور همراه با آخرین اصلاحات و الحاقات
به استثناء شهرداری تهران، مراکز استان ها، کلان شهرها و
شهرهای بالای یک میلیون نفر جمعیت

آیین نامه مالی شهرداری ها مصوب ۱۳۴۶/۰۴/۱۲ کمیسیون
مشترک کشور همراه با آخرین اصلاحات و الحاقات
به استثناء شهرداری تهران، مراکز استان ها، کلان شهرها و
شهرهای بالای یک میلیون نفر جمعیت

قسمت اول - امور معاملات

ماده ۱- معاملات شهرداری ها از نظر میزان مبلغ به سه نوع تقسیم
می شود:

مصوبه شماره ۱۲۸۷۶۱/ت/۵۰۹۸۶ هـ مورخ ۱۳۹۳/۱۰/۲۹
هیأت وزیران در جلسه ۱۳۹۳/۱۰/۱۷ به پیشنهاد های شماره ۶۱۲۰۲
مورخ ۱۳۹۳/۵/۲۵ و شماره ۶۱۲۲۱ مورخ ۱۳۹۳/۵/۲۵ وزارت کشور و به
استناد تبصره (۱) ماده واحده قانون تأسیس دهیاری های خودکفا در
روستاهای کشور - مصوب ۱۳۷۷ - ، تبصره (۲) الحاقی ماده واحده قانون
اصلاح قانون اصلاح مواد (۱) و (۳۳) آیین نامه معاملات شهرداری تهران -
مصوب ۱۳۸۰ - و ماده واحده قانون اصلاح ماده (۲۰ مکرر) آیین نامه مالی
شهرداری ها - مصوب ۱۳۸۸ - تصویب کرد:

الف- حد نصاب های مقرر در ماده (۲) آیین نامه مالی دهیاری ها، ماده
(۱) آیین نامه مالی شهرداری ها و ماده (۱) آیین نامه معاملات شهرداری
تهران به ترتیب برابر پنجاه درصد، هشتاد درصد و یکصد درصد نصاب
معاملات موضوع تبصره (۱) ماده (۳) قانون برگزاری مناقصات - مصوب
۱۳۸۳ - تعیین می شود.

نوع اول- معاملات جزئی که میزان آن از دویست میلیون (۲۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال تجاوز نخواهد کرد.

نوع دوم- معاملات متوسط که میزان آن بیشتر از دویست میلیون (۲۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال و کمتر از دو میلیارد (۲,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال باشد.

نوع سوم- معاملات عمده که میزان آن دو میلیارد (۲,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال و بیشتر خواهد بود.

ماده ۲- در مورد معاملات جزئی متصدی خرید یا کسی که وظیفه مذکور کتباً از طرف شهردار به او ارجاع گردیده مکلف است بهای جنس یا اجرت کار مورد معامله را به نحو ممکنه و به مسئولیت خود بدست آورده با جلب موافقت کتبی مقامات زیر اقدام نماید:

الف- در شهرداریهایی که درآمد سالانه تا ۱۰ میلیون ریال است، موافقت شهردار.

ب- در شهرداریهایی که درآمد سالانه آنها از ۱۰ میلیون ریال تا ۵۰ میلیون ریال است، موافقت متصدی امور مالی

ج- در شهرداریهایی که درآمد سالانه آنها از ۱۰ میلیون ریال بیشتر است، موافقت رییس کارپردازی.

تبصره ۱- ذکر نام و نام خانوادگی و امضاء و سمت متصدی خرید و همچنین آدرس و مشخصات کامل فروشنده جنس یا انجام دهنده کار در ذیل سند ضروری است.

تبصره ۲- شهردار می تواند به موجب ابلاغ کتبی انجام بعضی از انواع معاملات جزئی را که در این ماده اختیار تصویب آنها به متصدی امور مالی یا رئیس کارپردازی داده شده است موکول به موافقت کتبی خود نماید و یا اختیار رئیس کارپردازی داده شده است موکول به موافقت کتبی خود نماید

و یا اختیار رئیس کارپردازی را به متصدی امور مالی یا رئیس حسابداری شهرداری واگذار کند.

ماده ۳- در مورد معاملات متوسط متصدی خرید باید حداقل از سه نفر فروشندگان کالا یا انجام دهندگان کار از هر یک جداگانه استعلام کتبی که مشعر به تعیین و تصریح نوع و مشخصات کامل جنس یا موضوع کار مورد معامله و مقدار و شرایط معامله و مدت تحویل باشد اخذ و فروشنده کالا یا انجام دهنده کار باید بهاء ممکنه را ضمن تعیین مدت و نشانی دقیق خود در برگ استعلام بها ذکر و با قید تاریخ امضاء نموده متصدی خرید صحت مندرجات آن را گواهی نماید. انجام معامله پس از موافقت کمیسیون معاملات مرکب از شهردار یا معاون شهرداری متصدی امور مالی و یک نفر از رؤسا واحدها یا اعضاء ارشد شهرداری بنا به تناسب کار و به انتخاب شهردار مجاز خواهد بود و تصمیمات کمیسیون به اتفاق آراء و یا با اکثریت دو رأی موافق در صورتی مناط اعتبار خواهد بود که شهردار یا معاون او یکی از آن دو نفر باشد.

تبصره- در شهرداریهائی که درآمد سالانه آنها از ۵۰ میلیون ریال بیشتر است در صورتیکه شهرداری فاقد معاون باشد شهردار می تواند رئیس کارپردازی یا یکی از اعضاء دیگر شهرداری را به عضویت کمیسیون معاملات انتخاب ولی تصمیمات کمیسیون را موکول به تأیید خود نماید.

ماده ۴- معاملات عمده باید به طو رکلی با تشریفات مناقصه یا مزایده عمومی و یا مناقصه محدود انجام شود اگر ترک مناقصه ضروری تشخیص گردد به طریق زیر انجام خواهد شد.

اصلاحات ذیل ماده ۴ به موجب تصویب نامه ۹۳/۱۰/۲۹ هیأت وزیران راجع به افزایش حدنصاب های مقرر در ماده ۱ و بندهای الف، ب، ج ماده ۴

و قسمت اخیر ماده ۱۶ و ماده ۲۰ آیین نامه مالی شهرداری ها به عمل آمده است.

الف- در صورتیکه میزان معامله کمتر از شش میلیارد و ششصد و شصت میلیون (۶,۶۶۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال باشد بنا به پیشنهاد مستدل و موجه شهردار و تصویب شورای اسلامی شهر.

ب- در صورتیکه میزان معامله از شش میلیارد و ششصد و شصت میلیون (۶,۶۶۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال تا بیست و هشت میلیارد و سیصد و سی میلیون (۲۸,۳۳۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال باشد بنا به پیشنهاد مستدل و موجه شهردار و تصویب شورای اسلامی شهر و تأیید وزارت کشور.

با عنایت به نامه شماره ۴۲۴۸۸ مورخ ۹۴/۴/۳ وزیر محترم کشور اختیار تأیید این بند از ماده فوق به استانداران تفویض گردید.

ج- در صورتیکه میزان معامله از بیست و هشت میلیارد و سیصد و سی میلیون (۲۸,۳۳۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال بیشتر باشد بنا به پیشنهاد مستدل و موجه شهردار و تصویب انجمن شهر و تأیید وزارت کشور و تصویب هیئت دولت.

تبصره ۱- در مورد مناقصه محدود شهرداری از بین فهرست مقاطعه کاران واجد شرایط منتخبه توسط سازمان برنامه یا وزارت راه حداقل شش شرکت یا مؤسسه واجد شرایط را دعوت خواهد نمود.

تبصره ۲- موارد استفاده از مناقصه محدود با تصویب شورای اسلامی شهر تعیین می شود و طرز عمل بر طبق صوابدید شورای اسلامی شهر به ترتیبی خواهد بود که در آیین نامه مناقصه امور ساختمانی وزارت راه مصوب ماه ۱۳۳۸ و یا آیین نامه مربوط در سازمان برنامه مقرر است. در مواردی که در آیین نامه فوق وزیر و مدیر عامل نوشته شده شهردار و در

مواردی که هیئت عامل نوشته شده شورای اسلامی شهر جایگزین آن خواهد بود.

تبصره ۳- در مورد کالاهای انحصاری دولت و کالاها یا خدمات منحصر به فرد انجام معامله با نمایندگیهای رسمی و انحصاری فروش کالا پس از گواهی کمیسیون معاملات مبنی بر انحصاری بودن کالا یا خدمات با ترک مناقصه بلامانع خواهد بود و در مورد کالاهای انحصاری غیر دولتی بهاء کالا با گواهی اداره کل نظارت بر قیمتها یا اطاق بازرگانی استان تعیین و پرداخت خواهد گردید.

قسمت دوم - مناقصه

الف - آگهی مناقصه

ماده ۵- در معاملات عمده آگهی مناقصه یا مزایده در دو نوبت به فاصله حد اقل یک هفته به تشخیص شهردار در روزنامه رسمی کشور و حداقل یکی از جرائد کثیرالانتشار تهران و در صورت وجود روزنامه محلی در یکی از روزنامه های محلی به شرح و شرایط زیر منتشر می گردد:

۱- نوع و میزان کالا یا کار- مدت انجام کار- محل تحویل مهلت قبول پیشنهادات- محل اخذ اسناد مناقصه یا مزایده و تسلیم پیشنهادات.
۲- دادن سپرده ای که از پنج درصد مبلغ کل برآورد کمتر نباشد به صورت نقد یا اسناد خزانه یا ضمانت نامه بانکی.

۳- ذکر اینکه برندگان اول و دوم مناقصه یا مزایده هر گاه حاضر به انعقاد قرارداد نشوند سپرده آنان به ترتیب ضبط خواهد شد.

۴- ذکر اینکه سایر اطلاعات و جزئیات مربوط به معامله در اسناد مناقصه یا مزایده مندرج است.

۵- ذکر اینکه شهرداری در رد یا قبول هر یک از پیشنهادهای مختار است.

تبصره- مدت قبول پیشنهادهای از تاریخ نشر آخرین آگهی در داخله از ۱۰ روز و در خارجه از ۶۰ روز نباید کمتر باشد.

ب- تشکیل کمیسیون مناقصه یا مزایده و رسیدگی به پیشنهادات و تشخیص برنده مناقصه یا مزایده.

ماده ۶- رسیدگی به پیشنهادهای مربوط به مناقصه یا مزایده به عهده هیئت عالی معاملات شهرداری مرکب از شهردار، رئیس امور مالی یا حسابداری شهرداری، یک نفر از افراد بصیر و مطلع در معامله مورد نظر پیشنهاد شهردار و تأیید شورای اسلامی شهر خواهد بود.

تبصره- تصمیمات هیأت باتفاق آراء و یا با کثرت دو رأی مشروط بر اینکه شهردار یکی از آن دو نفر باشد منوط اعتبار خواهد بود.

ماده ۷- کمیسیون باید در وقت مقرر که در آگهی مناقصه یا مزایده یا دعوتنامه مناقصه محدود قید گردیده تشکیل شود و پیشنهادهای رسیده را در صورتیکه تعداد آنها سه یا بیشتر باشد مفتوح و مورد رسیدگی قرار دهد و اگر تعداد پیشنهاد های رسیده از سه فقره کمتر بوده مناقصه یا مزایده مجدد و لو آنکه تعداد پیشنهادها کمتر از سه نفر فقره باشد کمیسیون پیشنهادها را باز و مورد رسیدگی و ترتیب اثر قرار خواهد داد. کمیسیون مکلف است از روز قرائت پیشنهادها حداکثر ظرف یک هفته نظر خود را اعلام کند و در مورد استثنایی این مهلت با تصویب شهردار تا بیست روز دیگر قابل تمدید خواهد بود.

ماده ۸- هرگاه برنده مناقصه یا مزایده از انجام معامله خودداری کند یا پس از ابلاغ قانونی حادث تا هفت روز حاضر به انعقاد قرارداد نشود سپرد

او به نفع شهرداری ضبط و قرارداد با نفر بعدی منعقد خواهد گردید و در صورتیکه برندگان دوم و سوم نیز ظرف مهلت هفت روز پس از ابلاغ قانونی حاضر به عقد قرارداد نشود سپرده آنان به نفع شهرداری ضبط خواهد شد.

قسمت سوم - انعقاد پیمان

ماده ۹- شهرداری مکلف است هنگام تنظیم و عقد پیمان معامل (۱۰٪) ده در صد کل مبلغ مورد پیمان را به منظور تضمین حسن انجام کار از پیمانکار تضمین نامه بانکی یا اسناد خزانه به عنوان سپرده دریافت دارد.

ماده ۱۰- حق ارجاع دآوری در هیچ یک از پیمانها نباید قید گردد مگر اینکه در موارد استثنایی و بنا به پیشنهاد مستدل و موجه شهردار قبلاً به تصویب شورای اسلامی شهر رسیده باشد.

قسمت چهارم - ترتیب تحویل

ماده ۱۱- جنس یا کار انجام شده هرگاه مربوط به معاملات جرئی باشد تحویل آن به وسیله انبار یا اداره درخواست کننده انجام خواهد شد و در مورد معاملات متوسط باید تحویل با نظارت کمیسیون مرکب از سه نفر بانتخاب شهردار انجام پذیرد و در معاملات عمده کمیسیون تحویل مرکب خواهد بود از دو نفر نماینده منتخب شهردار و یک نفر نماینده ذیصلاحیت به انتخاب شورای اسلامی شهر.

ماده ۱۲- در معاملات متوسط و عمده برای تحویل هر فقره جنس یا کار باید کمیسیون تحویل صورت مجلس تنظیم و در آن به طور صریح قید گردد که جنس مورد معامله یا کار انجام شده طبق نمونه و با مشخصات

مندرج در پیمان با استعلام بها می‌باشد و ذیل آنرا تمام اعضاء کمیسیون تحویل و فروشنده یا پیمانکار امضا نمایند و در مورد اجناسی که تحویل انبار می‌باشد انباردار نیز صورت مجلس را امضاء نمایند و در مورد اجناسی که تحول انبار می‌شود انباردار نیز صورت مجلس را امضاء و قبض انبار صادر خواهد نمود.

تبصره- هرگاه بین اعضای کمیسیون در نوع و مشخصات کالا با کار مورد تحویل اتفاق آراء نباشد نظر شهردار قاطع خواهد بود.

قسمت پنجم- مزایده

ماده ۱۳- فروش اموال منقول و اجاره اموال غیر منقول شهرداری از طریق مزایده کتبی صورت خواهد گرفت لکن در مورد فروش اموال منقول و اجاره دادن فرآورده‌های واحدها و مؤسسات تابعه شهرداری با جلب موافقت شورای اسلامی شهر می‌توان از طریق مزایده حضوری (حراج) اقدام نمود.

تبصره ۱- در مورد مزایده حضوری (حراج) باید روز و محل حراج قبلاً آگهی شود و در آگهی اطلاعات لازم راجع به نوع اشیا قید گردد و تصریح شود که در مقابل فروش اشیا وجه نقد دریافت می‌گردد و پرداخت هر نوع مالیات و عوارض به عهده خریدار است.

ماده ۱۴- مقرراتی که در این آیین نامه برای انتشار آگهی و سایر تشریفات مناقصه پیش بینی شده است و در مورد مزایده نیز باید رعایت گردد.

قسمت ششم - سایر معاملات شهرداری

ماده ۱۵- شهرداری تهران راسا و سایر شهرداریها با موافقت شورای اسلامی شهر می توانند در صورت ضرورت و با در نظر گرفتن صرفه و صلاح هر نوع کاری را به طور امانی بر اساس و ترتیب مندرج در ماده ۴ این آیین نامه انجام دهند مشروط بر اینکه از لحاظ کادر فنی و وسائل برای انجام آن کار مجهز باشند.

ماده ۱۶- هرگاه شهرداری باجاره نمودن ساختمان یا زمین یا وسیله نقلیه یا ماشین آلات فنی یا هر نوع اشیاء و اموال دیگری که عرفاً در معرض اجاره و استجاره قرار می گیرد احتیاج پیدا کند به شرح زیر اقدام خواهد شد:

الف- در صورتیکه مورد اجاره نظائر متعدد و بی تفاوت داشته باشد پس از تحقق و تجسس کافی به وسیله متصدی خرید حداقل سه فقره از با صرفه ترین آنها به وسیله استعلام بهاء تعیین و معرفی خواهد گردید.

ب- اگر مورد اجاره نظائر متعدد نداشته باشد یا اجاره ملک یا زمین معینی مورد لزوم شهرداری باشد مذاکره و توافق مقدماتی با ملک به عمل خواهد آمد.

(اصلاحی ۱۳۹۳/۱۰/۲۹ هیأت وزیران) انجام معامله و عقد قرارداد اجاره در هر مورد در صورتیکه مال الاجاره سالانه بیش از هشتصد میلیون (۸۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال تجاوز نکند با تصویب هیأت عالی معاملات شهرداری و در صورتی که مال الاجاره ماهانه بیش از شصت و شش میلیون و ششصد هزار (۶۶,۶۰۰,۰۰۰) ریال باشد با تصویب شورای اسلامی شهر صورت خواهد گرفت.

قسمت هفتم - مقررات عمومی

ماده ۱۷- هر گاه ضمن اجرای قراردادهای ساختمانی یا عمرانی تغییرات جدیدی در مشخصات و نقشه و یا نوع کار پیش بینی نشده باشد بهای عادلانه واحد کار مورد نظر از طرف قسمت فنی شهرداری های عادلانه واحد کار مورد نظر از طرف قسمت فنی شهرداری یا دفتر فنی شهرداری های استان با فرمانداری کل و با موافقت پیمانکار و تصویب هیئت عالی معاملات شهرداری و تأیید شهردار تعیین خواهد شد ولی میزان کارهای جدید نباید از صدی ده مبلغ پیمان تجاوز کند.

ماده ۱۸- در قراردادهای باید قید شود شهرداری می تواند تا حداکثر بیست و پنج درصد مبلغ پیمان از میزان کار یا جنس موضوع پیمان را کسر یا اضافه نماید و در هر حال باید قبل از انقضاء مدت پیمان به پیمانکار ابلاغ کند.

ماده ۱۹- در مورد معامله با وزارتخانه ها و مؤسسات و شرکت های دولتی یا وابسته به دولت و شهرداری و معامله بین شهرداری فقط توافق طرفین که به تأیید شورای اسلامی شهر برسد کافی است.

ماده ۲۰- (اصلاحی ۱۳۹۳/۱۰/۲۹ هیأت وزیران) در موارد استثنایی که به اصلاح و صرفه شهرداری باشد شورای اسلامی شهر می تواند بنا به پیشنهاد شهردار اختلافاتی را که با پیمانکاران شهرداری پیدا می شود و مبلغ مورد اختلاف از پانصد هزار ریال بیشتر نباشد از طریق سازش و یا ارجاع حل و فصل نمایند لکن در مواردی که مبلغ مورد اختلاف بیش از سه میلیارد و سیصد و سی میلیون (۳,۳۳۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال باشد رفع اختلاف از طریق سازش یا ارجاع به داوری با پیشنهاد شهردار و تأیید

شورای اسلامی شهر و تصویب وزارت کشور امکان پذیر خواهد بود. در اینگونه موارد داور اختصاصی و داور مشترک باید به تأیید وزارت کشور برسند.

با عنایت به نامه شماره ۴۲۴۸۸ مورخ ۹۴/۴/۳ وزیر محترم کشور اختیار تأیید این بند از ماده فوق به استانداران تفویض گردید.

ماده ۲۰ مکرر - (الحاقی ۱۳۸۸/۱۰/۱۸ و اصلاحی ۱۳۸۸/۳/۳ مجلس شورای اسلامی) حد نصابهای تعیین شده در بندهای (الف)، (ب) و (ج) ماده (۴) و قسمت اخیر ماده (۱۶) و ماده (۲۰) این آیین نامه متناسب با شرایط اقتصاد کشور بنا به پیشنهاد مشترک وزارت کشور و شورای عالی استانها و یا هر یک از آنها با تصویب هیأت وزیران قابل تجدید نظر خواهد بود.

تبصره - (الحاقی ۱۳۸۸/۱۰/۱۸ مجلس شورای اسلامی) در مورد شهرهای با بیش از یک میلیون نفر جمعیت حد نصابهای موضوع این قانون با پیشنهاد شهردار و تصویب شورای اسلامی شهر زیربط پنج در هزار بودجه مصوب سالانه همان شهر برای هر معامله قابل افزایش است و در هر صورت اختیار شهرداران در این مصوبات بالاتر از اختیار وزیران در معاملات مشابه نخواهد بود.

ماده ۲۱ - معاملات شهرداری تهران تابع مقررات آیین نامه مربوط مصوب آذر ماه ۱۳۴۴ کمیسیون کشور مجلسین و مقررات فصل ششم این آیین نامه می باشد و اختیارات و وظایف هیئت عالی معاملات در شهرداری تهران به عهده کمیسیون مناقصه مقرر در ماده ۶ آیین نامه مذکور خواهد بود.

آیین نامه فوق به موجب ماده ۴۰ آیین نامه معاملات شهرداری تهران مصوب ۱۳۵۵/۰۱/۲۵ کمیسیونهای کشور مجلسین لغو شده و آیین نامه

اخیرالذکر که در این مجموعه درج گردیده جایگزین آن شده و ترکیب کمیسیون فوق در ماده ۱۳ این آیین نامه مشخص گردیده است.

تبصره- در مورد معاملات جزئی شهرداری تهران می تواند اختیارات مربوط به رییس کارپردازی را به رؤسای نواحی و یا رؤسا و مسئولین هر یک از واحدهای تابعه شهرداری واگذار نماید.

ماده ۲۲- دستورالعمل مربوط به طرز اجراء این آیین نامه از طرف وزارت کشور تهیه و به شهرداری ها ابلاغ خواهد شد و در هر مورد که ابهامی در طرز اجراء هر یک از موارد این آیین نامه حاصل شود رفع ابهام به عهده وزارت کشور خواهد بود.

قسمت دوم- امور مالی

فصل اول- بودجه

ماده ۲۳- بودجه سالانه شهرداری عبارت است از یک برنامه جامع مالی که در آن کلیه خدمات و فعالیت ها و اقداماتی که باید در طی سال مالی انجام شود همراه با برآورد مبلغ و میزان و درآمدهای لازم برای تأمین هزینه انجام آنها پیش بینی می شود و پس از تصویب شورای اسلامی شهر قابل اجراست.

ماده ۲۴- دوره عمل بودجه هر سال تا ۱۵ اردیبهشت ماه سال بعد خواهد بود و تعهداتی که تا آخر اسفند ماه هر سال تحقق یافته باشد تا خاتمه دوره عمل بودجه از محل اعتبار مربوط قابل پرداخت است.

ماده ۲۵- بودجه شهرداری ها باید بر اساس برنامه ها و وظایف و فعالیت های مختلف و هزینه هر یک از آنها تنظیم برنامه و بودجه و تفریغ بودجه و نحوه تفکیک وظایف و فعالیت ها و انطباق بودجه با برنامه و

همچنین طرز درآمد و هزینه به موجب دستورالعمل خواهد بود که بوسیله وزارت کشور تصویب و ابلاغ خواهد شد.

ماده ۲۶- مسئولیت تنظیم بودجه شهرداری و مراقبت در حسن اجرای آن و همچنین تنظیم تفریغ بودجه به عهده شهردار و مسئول امور مالی است (مدیر امور مالی با رئیس حسابداری بسته به وضع تشکیلات شهرداری) و واگذاری این وظیفه از طرف شهردار به هر یک از مأمورین دیگر شهرداری رفع مسئولیت نخواهد کرد، شهردار موظف است به محض پیشنهاد بودجه یا تفریغ بودجه به شورای اسلامی شهر با استفاده از اختیاری که برطبق ماده (۳۸) قانون شهرداری* به او تفویض شده حد اقل هفته سه روز تقاضای تشکیل جلسه شورای اسلامی را بنماید و خود نیز در جلسات حضور یافته توضیحات لازم را درباره ارقام مندرج در آن بدهد.

* اختیارات ناشی از ماده ۳۸ قانون شهرداری مصوب ۱۳۳۴ به دلالت تبصره ذیل ماده ۱۰ قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهرداران مصوب ۱۳۷۵/۳/۱ ملغی شده و در حال حاضر طبق ماده ۸۱ قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهرداران مصوب ۱۳۷۵/۳/۱ عمل می‌شود.

ماده ۲۷- موعد تصویب نهائی بودجه سالیانه به وسیله شورای اسلامی شهر و ابلاغ آن به شهرداری طبق ماده ۶۷ قانون شهرداری حداکثر تا اول اسفند ماه سال قبل می‌باشد و در صورتیکه انجمن در رأس موعد مذکور به وظیفه قانونی خود در این مورد عمل نکند شهردار موظف است مراتب را به استاندار یا فرماندار کل و در شهرداری تهران به وزارت کشور اطلاع دهد تا بر طبق ماده (۴۱) اصلاحی قانون شهرداری* اقدامات لازم معمول گردد.

ماده ۲۱ قانون شهرداری (مصوب ۱۳۳۴/۴/۱۱) به موجب قانون تشکیلات و وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی مصوب ۱۳۷۵/۳/۱ منتفی شده و در حال حاضر در مواردی که شوراهای اسلامی به وظایف قانونی خود عمل نمایند مطابق ماده ۸۱ قانون تشکیلات و وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی مصوب ۱۳۷۵/۳/۱ یا اصلاحات بعدی آن عمل خواهد شد.

ماده ۲۸- شهردار می تواند اعتبارات مصوب در بودجه برای هر یک از مواد هزینه یا فعالیت های داخل در یک وظیفه را تا ده در صد تقلیل یا افزایش دهد به نحوی که از اعتبار کلی مصوب برای آن وظیفه تجاوز نشود.

فصل دوم- درآمدها

ماده ۲۹- درآمد شهرداری ها به شش طبقه به شرح زیر تقسیم می شود:

- ۱- درآمدهای ناشی از عوارض عمومی (درآمدهای مستمر)
 - ۲- درآمدهای ناشی از عوارض اختصاصی
 - ۳- بهاء خدمات و درآمدهای مؤسسات انتفاعی شهرداری
 - ۴- درآمدهای حاصله از وجوه و اموال شهرداری
 - ۵- کمکهای اعطایی دولت و سازمانهای دولتی
 - ۶- اعانات و کمکهای اهدائی اشخاص و سازمانهای خصوصی و اموال و دارائی های که به طور اتفاقی یا به موجب قانون به شهرداری تعلق می گردد.
- تبصره-** از انواع درآمدهای مذکور در ماده فوق فقط درآمدهای ناشی از عوارض عمومی (درآمدهای مستمر) مشمول پرداخت سهمیه ها و حد نصاب های مقرر در ماده ۶۸ قانون شهرداری می باشد.

ماده ۳۰- هر شهرداری دارای تعرفه‌ای خواهد بود که در آن کلیه انواع عوارض و بهاء خدمات و سایر درآمدهایی که به وسیله شهرداری و مؤسسات تابعه و وابسته به آن وصول یا تحصیل می‌شود درج و هر نوع عوارض یا بهاء خدمات جدیدی که وضع و تصویب می‌گردد یا هر تغییری که در نوع و میزان نرخ آنها صورت می‌گیرد در تعرفه مذکور منعکس می‌شود.

وزارت کشور برای طرز تنظیم تعرفه و درج تغییرات بعدی و همچنین چگونگی وضع و تشخیص و وصول انواع عوارض و درآمدها دستورالعملی جامع تهیه و برای راهنمایی به شهرداری‌های ابلاغ خواهد کرد.

ماده ۳۱- تطبیق وضع هر مودی یا هر مورد با تعرفه عوارض درآمدها و تعیین و تشخیص بدهی مودی به عهده مأمورین تشخیص با کسانی است که از طرف شهرداری یا سازمانهای تابعه و وابسته به آنها داده شده است مأمورین مزبور مکلفند کمال دقت بی‌نظری را در تشخیص‌های خود به کار برند و در صورت تخلف به وضع آنها در دادگاه اداری شهرداری رسیدگی و تنبیهات مقرر درباره آنها اتخاذ و به موقع اجرا گذارده خواهد شد. *

دادگاه‌های اداری با تصویب قانون رسیدگی به تخلفات اداری مصوب ۱۳۷۲/۹/۷ منتفی شده‌اند و چنانچه تخلف موضوع این ماده قابل انطباق با تخلفات موضوع قانون مذکور باشد رسیدگی به آن در صلاحیت هیأت‌های رسیدگی به تخلفات اداری شهرداری‌ها می‌باشد.

ماده ۳۲- (اصلاحی به موجب ماده ۷۳ قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت مصوب ۱۳۸۰/۱۱/۲۷) به شهرداری‌های کل کشور اجازه داده می‌شود تا مطالبات خود را با اقساط حداکثر سی و شش ماهه مطابق دستورالعملی که به پیشنهاد شهردار به تصویب شورای اسلامی شهر مربوطه

می‌رسد دریافت نماید. در هر حال صدور مفاسا حساب موکول به تادیه کلیه بدهی مودی خواهد بود.

ماده ۱۲- قانون بودجه سال ۱۳۹۱ مصوب ۱۳۹۱/۲/۳۰ در راستای اجرای ماده (۱۷۴) قانون برنامه پنجساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران مدت زمان تقسیط عارض شهرداری‌ها، موضوع ماده (۳۲) قانون آیین نامه مالی و معاملاتی شهرداری‌ها تا شش سال افزایش یابد.

ماده ۳۲- (منسوخ شده) شهرداری مجاز به تقسیط مطالبات خود ناشی از عوارض نیست مگر در مواردی به تشخیص کمیسیون منظور در ماده ۷۷ قانون اصلاح پاره‌ای از مواد و الحاق مواد جدید به قانون شهرداری مصوب سال ۱۳۳۴ مودی قادر به پرداخت تمام بدهی خود به طور یکجا نباشد که در این صورت ممکن است بدهی مودی برای مدتی که از سه سال تجاوز نکند با بهره متداول بانک ملی ایران تقسیط شود ولی در هر حال صدور مفاسا حساب موکول به وصول کلیه بدهی است.

فصل سوم- هزینه ها

ماده ۳۳- پرداخت هزینه‌ها در شهرداری مستلزم طی مراحل سه گانه زیر است:

- الف- ایجاد تعهد در حدود اعتبارات مصوب و مقررات جاری و تحقق یافتن تعهد با این طریق که کار و خدماتی انجام یا اموالی به تصرف شهرداری درآمده بدینوسیله دینی برای شهرداری ایجاد شده باشد.
- ب- تشخیص مستند مبلغی که باید به هر یک از دائنین پرداخت شود.
- ج- صدور حواله در وجه داین یا دائنین در قبال اسناد مثبت.

تبصره- ایجاد تعهد و تشخیص و صدور حواله به شرح زیر فوق در صلاحیت شهردار یا کسانی که از طرف شهردار و بطور مجزا اختیارات لازم به آنها تفویض می شود.

ماده ۳۴- کلیه پرداخت های شهرداری باید با توجه به ماده ۷۹ قانون شهرداری با اسناد مثبت انجام گردد و در مورد هزینه هایی که تنظیم اسناد مثبت آن قبل از پرداخت میسر نباشد ممکن است بطور علی الحساب پرداخت و اسناد هزینه آن در اسرع وقت تکمیل و بحساب قطعی منظور گردد نوع هزینه هایی که بطور علی الحساب قابل پرداخت است و طرز استفاده از تنخواه گردان به موجب دستورالعملی که وزارت کشور ابلاغ خواهد نمود تعیین خواهد شد.

ماده ۳۵- شورای اسلامی شهر با توجه به تبصره بند ۳ اصلاحی ماده ۴۵ قانون شهرداری می تواند اختیار تصویب و نظارت در معاملات را تا میزان معینی به شهرداری واگذار کند و در مورد تصویب و نظارت کلی نسبت به سایر معاملات هر ترتیبی را که مقتضی بداند به نحوی که موجب کندی پیشرفت کارهای شهرداری نگردد برقرار و بر طبق آن عمل خواهد شد.

ماده ۳۶- طرز تهیه اسناد هزینه و مدارک ضمیمه آن و طرز طبقه بندی هزینه های شهرداری و همچنین اصول و قواعد مربوط به انبارداری و رابطه آن با کارپردازی به موجب دستورالعملی که به وسیله وزارت کشور تصویب و ابلاغ خواهد شد مقرر خواهد گردید.

فصل چهارم - صندوق و عملیات استقراضی شهرداری

ماده ۳۷- استفاده از وجوه حاصله از درآمدها قبل از منظور داشتن آنها به حساب قطعی درآمد به هر عنوان حتی بطور علی الحساب و یا برای پرداخت هزینه‌های ضروری و فوری ممنوع است.

ماده ۳۸- صندوقدار یا کسیکه پرداخت هزینه‌ها به عهده او محول می‌شود مکلف است در موقع پرداخت نسبت به هویت و اهلیت دریافت کننده وجه و صحت و اصالت امضاء حواله دقت‌های لازم را بعمل آورد و اسناد و امضائی که ذمه شهرداری را از دین بری سازد از گیرنده وجه دریافت کند.

ماده ۳۹- در مواردی که شهرداری برای فعالیت‌های مختلف عمومی و اختصاصی حسابهای مجزا داشته باشد استقراض از یک حساب برای استفاده در حساب دیگر منوط به موافقت شورای اسلامی شهر است و در موافقت نامه مذکور مدت استقراض باید معلوم گردد و به محض پیدایش موجودی در حساب بدهکار به میزانی که پرداخت مبلغ استقراضی را تکافو کند فرضاً که مدت مقرر نیز منقضی نگردیده باشد باید به حساب بستانکار برگشت داده شود.

ماده ۴۰- استقراض شهرداری با توجه به بند ۱۹ از ماده ۴۵ قانون شهرداری باید با اجازه و تصویب شورای اسلامی شهر صورت گیرد و در موقع استقراض مورد مصرف وجوه استقراضی تعیین و کیفیت استرداد آن که از محل درآمدهای عمومی یا اختصاصی خواهد بود و بهره و مدت وام و طرز استهلاك مشخص و بر طبق آن عمل شود.

ماده ۴۱- وظایف شهرداری از لحاظ وصول و نگهداری درآمدها و پرداخت هزینه‌ها و نگاهداری حساب موجودی و تنظیم گزارش‌های مستمر

وضع مالی شهرداری و همچنین ترتیبات مربوط به عملیات استقراضی شهرداری ها به موجب دستورالعملی که وسیله وزارت کشور تصویب و ابلاغ خواهد شد تعیین خواهد گردید.

فصل پنجم - حسابداری

ماده ۴۲- از تاریخ تصویب این آیین نامه ظرف مدت سه سال کلیه شهرداری های کشور مکلفند وفاتر و اوراق و فرم های حسابداری خود را به طریق دو طرفه (دو بل) و از لحاظ نقدی یا تعهدی بودن روش حسابداری بترتیبی که دستورالعمل صادره از طرف وزارت کشور مقرر خواهد شد تغییر داده منطبق نمایند.

ماده ۴۳- وزارت کشور مکلف است به منظور ایجاد روش مناسب و متحدالشکل حسابداری در کلیه شهرداری های کشور تأمین وسائل اجراء آن نسبت به ایجاد دوره های آموزشی امور مالی و حسابداری و تربیت تعداد کافی حسابدار از بین کارکنان شاغل شهرداری ها یا افراد جدید اقدام و دستورالعمل جامعی در مورد روش متحدالشکل حسابداری و طبقه بندی حسابها و نمونه اوراق و دفاتر حساب و گزارش های مالی و ممیزی قبل از پرداخت هزینه ها در شهرداری های کشور تنظیم و برای اجراء ابلاغ کند.

فصل ششم - ممیزی و حسابرسی

ماده ۴۴ - رسیدگی و ممیزی حساب شهرداری ها در سه مرحله به شرح زیر انجام خواهد گردید:

الف - حسابرسی به وسیله شهرداری قبل و بعد از خرج به وسیله کارکنان ثابت شهرداری که اطلاعات کافی در امور مالی و حسابداری داشته باشد.

ب - (اصلاحی ۱۳۵۹/۴/۲۴ شورای انقلاب جمهوری اسلامی ایران) حسابرسی به وسیله حسابرسان وزارت کشور انجام و در صورت نداشتن حسابرس شورای شهر می تواند از وجود حسابرسان قسم خورده یا کارشناسان رسمی دادگستری استفاده نماید که در این صورت شورای شهر و شهرداری مکلفند نتیجه گزارش حسابرسان مذکور را به وزارت کشور ارسال دارند.

ج - رسیدگی نهائی به وسیله انجمن شهر از طریق بررسی گزارش های مالی و گزارش حسابرسان مذکور در بند ب ماده فوق.

تبصره - طرز انجام حسابرسی شهرداری طبق دستورالعملی است که وزارت کشور تنظیم و به شهرداری ها ابلاغ خواهد کرد.

فصل هفتم - اموال

ماده ۴۵ - اموال شهرداری ها اعم از منقول و غیرمنقول بر دو نوع تقسیم می شود:

اموال اختصاصی و اموال عمومی

اموال اختصاصی شهرداری اموالی است که شهرداری حق تصرف مالکانه نسبت به آنها را دارد از قبیل اراضی و ابنیه و اثاثه و نظائر آن.

اموال عمومی شهرداری اموالی است که متعلق به شهر بوده و برای استفاده عموم اختصاص یافته است مانند معابر عمومی خیابان‌ها میادین پلها گورستانها، سیل برگردان مجاری آب و فاضل آب و متعلقات آنها، انهار عمومی، اشجار اعم از اشجاری که شهرداری یا اشخاص در معابر و میادین غرس نموده باشند، چمن کاری، گل کاری و امثال آن.

ماده ۴۶- حفاظت از اموال عمومی شهرداری و آماده و مهیا ساختن آن برای استفاده عموم و جلوگیری از تجاوز و تصرف اشخاص نسبت به آنها به عهده شهرداری است و در صورتی که بعضی از اموال عمومی شهر به نحوی تغییر حالت و موقعیت دهد که قابلیت استفاده عمومی از آن سلب گردد به تشخیص شورای اسلامی شهر جزء اموال اختصاصی شهرداری منظور و محسوب می‌شود.

ماده ۴۷- شهرداری مکلف است کلیه اموال غیرمنقول اختصاص شهرداری را طبق مقررات ثبت املاک به ثبت برساند.

ماده ۴۸- طرز نگهداری و حفظ و حراست اموال شهرداری اعم از اختصاصی و عمومی و ثبت آنها در دفاتر و کارت های اموال و بازدید مستمر و استفاده صحیح از آنها و نحوه محاسبه استهلاک و نگهداری حساب موجودی اموال به موجب دستورالعملی که بوسیله وزارت کشور به تصویب و ابلاغ خواهد شد مقرر خواهد گردید.

